

رئیس جمهور، حضورش در ایران خودرو و چند نکته

علی قنبری استاد دانشگاه

روز گذشته در یک اقدام بی‌سابقه، رئیس جمهور به‌صورت سرزده به یکی از شرکت‌های خودروساز(ایران خودرو) رفت و از نزدیک بخشی از مشکلاتی که از آن صحبت می‌شود را دید.
بخصوص خودروسازان است.
خودروهایی که به علت کمبود قطعه و یا هر مسأله دیگری در پارکینگ‌ها هستند و تا رسیدن به دست مشتری راه طولانی را در پیش دارند. این بازدید از پیش اعلام نشده را باید به فال نیک گرفت چرا که اکنون خودروسازان متوجه شدند که از سوی دولت سیزدهم برای آنکه مشکلات مردم به حداقل برسد همواره مورد رصد قرار می‌گیرند و باید کارمطلب ارائه دهند تا دچار مشکل نشوند.
صنعت خودرو با چالش‌های بی‌شماری مواجه است که بخش عظیمی از آنها مربوط به نگاه دولتی است.
سال‌های متمادی است که از خصوصی‌سازی صنعت خودرو صحبت به میان می‌آید و دولت‌ها همواره بر خصوصی‌سازی ایران خودرو و سایپا تأکید دارند ولی در هیچ دوره‌ای خودروسازان به‌صورت کامل و صددرصد خصوصی نشدند.
اگر خودروسازان در سال‌هایی که پشت سر گذاشتیم خصوصی شده بودند، اکنون مشکلات صنعت خودرو به حداقل رسیده بود و مردم نیز از تصمیم سیاست‌گذار منتفع شده بودند.
اما دست روی دست گذاشتن امر و نهی کردن به خودروسازان باعث شد که صنعت خودرو فرمایشی و دستوری باشد و از خود با هدف توسعه هیچ ابتکاری نداشته باشد.
برخی از شرکت‌های خارجی تولیدکننده خودرو با آنکه سن و سالشان کمتر از شرکت خودروساز ایران است با سرعت مسیر رشد و توسعه را طی کردند و توانستند به تولیدات قابل رقابت دست پیدا کنند اما در ایران عکس این موضوع اتفاق افتاد و حتی باعث شد که این روزها مردم نسبت به صنعت خودرو و تولید خودرو در کشور ناامید شوند. این ناامیدی در حالی است که واردات خودرو به کشور ممنوع است و مردم چاره‌ای جز خریدن خودروهای ایرانی ندارند و آن هم در شرایطی است که اگر خوش شانس نباشند باید بارها و بارها در قرعه‌کشی خودروسازان شرکت کنند تا شاید سهم آن یک خودرو ملی شود.
اما روز گذشته ۸ دستور رئیس جمهور حاوی مطالبی بود که نشان می‌داد چالش‌های این حوزه بچغونی و درستی احصاء شده است و دولت سیزدهم می‌داند که برای صنعت خودرو چه مسیری را انتخاب کند.
تمام دستوراتی که رئیس جمهور داده است قابلیت عملیاتی شدن را دارد بخصوص آنکه زمان گارانتی خودروها سه ساله شد. این امر کمک خواهد کرد که خودروسازان برای کاهش هزینه‌های آتی خود از قطعات با کیفیت استفاده کنند و اجازه ندهند قطعات معیوب و بی‌کیفیت وارد خط تولید شود.
بنابراین با چنین اقدامی می‌توان امیدوار به افزایش کیفیت خودروهای داخلی بود.
اما در این میان یک نکته کلیدی وجود دارد و آن این است که خودروسازان از هر اهرمی برای مهار و کم‌رنگ شدن دستورات خوب، استفاده می‌کنند و اجازه نمی‌دهند که صنعت خودرو خارج از آن چیزی که می‌خواهند حرکت کند.
از همین رو اعتقاد دارم که وزارت صمت برای آنکه بتواند ۸ دستور رئیس جمهور را اجرایی کند، به‌عنوان اولین دولتی باشد که چنین اقدامی را انجام داده است باید از تمام توان و نیروی خود استفاده کند.
در غیر این‌صورت دستورات امروز فراموش خواهد شد و خودروسازان همان مسیر همیشگی خود را ادامه می‌دهند.

بسیج تیم‌های بازرسی برای نظارت بر بازار

عباس تایش؛ رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان طی بخشنامه‌ای به سازمان‌های صمت استان‌ها، اجرای طرح ویژه نظارتی نوزور و رمضان ۱۴۰۱ را سرانجام کشور را اجرایی کرد. هدف از اجرای این طرح نظارتی و واقعی کردن قیمت‌ها و اصلاح نظام توزیع کالا از طریق اجرای پروژه شفاف‌سازی قیمت با درج قیمت تولیدکننده روی کالا است. /سازمان حمایت

ظرفیت تجارت ایران و عراق ۳۰میلیارد دلار است

فرزاد ییلتن؛ مدیرکل دفتر عربی- آفریقایی سازمان توسعه تجارت گفت: ما در سازمان توسعه تجارت ایران به‌عنوان متولی تجارت خارجی کشور معتقدیم ظرفیت‌های همکاری اقتصادی و تجاری جمهوری اسلامی ایران و عراق حداقل ۳۰میلیارد دلار است.
در بخش‌های صادرات، واردات و خدمات فنی و مهندسی و در زمینه‌های سرمایه‌گذاری مشترک ترانزیت و حتی سوآپ برخی محصولات، این امکان وجود دارد که ما بتوانیم همکاری اقتصادی و تجاری دو کشور را در بالاترین سطح محقق کنیم. /مهر

کالاهای ایرانی جایگزین اروپایی‌ها در بازار روسیه

سیدجلیل جلالی فر؛ عضو هیأت‌مدیره اتاق مشترک بازرگانی ایران و روسیه با بیان اینکه کالاهای ایرانی می‌توانند جایگزین اروپایی‌ها در بازار روسیه شوند، اظهار داشت: ما نزدیک‌ترین کشور هستیم که می‌توانیم از روسیه خرید کنیم چراکه یک سری از کشورهای خریدار در فضای تحریم مقابل با روسیه قرار خواهند گرفت. بنابراین جای نگرانی برای ایران از نظر تأمین گندم و نهاده‌های دامی وجود نخواهد داشت. /ایلنا

ضرورت اصلاح طرح واردات خودرو

مهدی دادفر؛ دبیر انجمن واردکنندگان خودرو با بیان اینکه طرح واردات خودرو اصلاح نشود انحصار دو خودروساز بیشتر خواهد شد، گفت: امیدوارم در طرح واردات خودرو این موضوع دیده شود که هر شخص حقیقی و حقوقی، بتواند در ازای صادرات کالا یا خدمات معادل ارزش ارزی امیدی در نظر بگیرد.
خودرو به واردات خودرو برای تنظیم بازار براساس سیاست‌های تنظیمی دولت اقدام کند. /ایسنا

- پنجشنبه ۱۲ اسفند ۱۴۰۰**
- سال بیست و هشتم**
- شماره ۷۸۶۳**

در بازدید سرزده از خودروهای انبار شده در پارکینگ ایران خودرو عنوان شد

۸ فرمان خودرویی رئیس جمهور برای ساماندهی وضعیت خودرو

مدیران خودروسازی تا شهریورماه سال ۱۴۰۱ تغییر خواهند کرد/ موانع واردات خودرو تا سه ماه آینده برطرف می‌شود/ استفاده از قطعات با کیفیت پایین در مونتاژ خودرو از ابتدای سال ۱۴۰۱ مطلقاً ممنوع شد و اگذاری خودرو به شرکت‌ها و دستگاه‌های دولتی و غیردولتی ممنوع شد/ سال آینده باید حداقل تولید ۳ خودروی قدیمی متوقف شود

پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری

۸ فرمانی که رئیس جمهور روز گذشته اعلام کرد

۱- در حوزه تولید؛

الف) تولید خودرو در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ حداقل ۵۰ درصد افزایش یابد.

ب) سازوکارهای لازم به منظور تولید و عرضه حداقل یک «خودروی اقتصادی» با ساختار به روز، فراهم گردد.

پ) در سال ۱۴۰۱ حداقل تولید ۳ خودروی قدیمی بی‌کیفیت متوقف و ۳ خودرو جدید با کیفیت مطلوب، تولید و عرضه شوند.

۲- تولید خودروهای جدید و پیشرفته، خودروهای برقی، متصل و خودران گسترش یابد و سرمایه‌گذاری و بسترسازی برای ورود دانش و فناوری موجود در صنایع دفاعی و فضایی و ظرفیت شرکت های دانش بنیان برای ایجاد برای صاحبان مشاغل مربوطه، تسهیل شود.

۳- نسبت به تأمین قطعات مورد نیاز و تریخیص و عرضه فوری خودروهای دیوشده در انبارهای شرکت های خودروساز به بازار، تا نصاب استاندارد، حداکثر ظرف ۲ ماه آینده، اقدام شود.

۴- در صورت عدم اقدام برای انجام تعهدات و رفع نیاز بازار به منظور افزایش رقابت‌پذیری و رفع شائبه انحصار، متناسب سازی قیمت خودرو و جبران کمبود تولید به میزان مورد نیاز بازار، موانع قانونی و اجرایی واردات خودرو، حداکثر ظرف ۳ ماه آینده رفع شود و با افزایش صادرات خودرو و قطعات، نسبت صادرات به واردات در صنعت خودرو افزایش یابد.

۵- در خصوص نحوه عرضه خودرو به مردم به منظور ایجاد شفافیت و افزایش رضایتمندی مردم؛

الف) ضمن حذف تدریجی روند قرعه‌کشی با افزایش

خودروسازان اولویت و مأموریت خود را در تحویل

خودروهای ناقص می‌دانند و همین امر سبب شده که تولید خودرو روند کاشی بگیرد.
با توجه به تعهداتی که شرکت‌های خودروسازی هر هفته در مورد پیش فروش و فروش فوق‌العاده محصولات خود داشتند به نظر می‌رسد که باید برای افزایش تولید خودرو نیز برنامه‌ریزی جدی‌کنند تا سال آینده دچار نشوند.
در این میان افزایش همکاری با قطعه سازان باید در اولویت شرکت‌های خودروسازی داخلی و خارجی قرار گیرد تا بتوانند به سمت افزایش تولید حرکت کنند.

نکته دیگری که در فرمان رئیس جمهور به چشم می‌خورد، این است که از ابتدای سال ۱۴۰۱ پس از تکمیل وجه، خودروهای پیش فروش شده باید بدون تأخیر بلاوجه، قابل تحویل به مشتری شود.

این موضوع بیانگر آن است که سال آینده تاخیر در تحویل خودرو توسط شرکت‌های خودروسازی هیچ توجیهی نخواهد داشت.

در این خصوص سهیل معمارباشی؛ مدیرکل صنایع حمل و نقل وزارت صمت به «ایران» گفت: «کیفیت خودروهای داخلی در شرایط مساعدی نیست و برنامه‌های ارتقای کیفی محصولات در پروژه‌های ارتقای صنعت خودرو وزارت صمت به‌د نظر قرار دارد. همچنین با توجه به فرمایشات مقام معظم رهبری در دیدار با فعالان اقتصادی درخصوص کیفیت خودروهای داخلی، موضوع به صورت ویژه مدنظر قرار گرفته است و برنامه‌های جامع ارتقای کیفی صنعت خودرو به صورت مستقل تدوین و به شرکت‌های خودروسازی ابلاغ شده است.»

او ادامه داد: «در این برنامه‌ها با رویکرد مسأله‌محوری، چالش‌های کیفی محصولات و انتظارات مشتریان مورد بررسی دقیق قرار گرفت و هدف قرار دادن انتظارات مشتریان و جلب رضایت آنها، برنامه‌های بسیار سختگیرانه‌ای در حوزه ارتقای کیفی محصولات و خدمات پس از فروش برای خودروسازان تعریف شده است که در اولین گام، حداکثر مهلت تحویل خودروهای پیش فروش، چه امیدی در تاریخ قید شده در تاریخ‌های تولید خودروی خود را تحویل بگیرند؟ در حال حاضر

http://irannewspaper.ir

editorial@irannewspaper.ir

کنار گذاشتن کاوشبرده

ورود ۳ خودروی جدید، وظیفه سنگینی است که دولت سیزدهم بر دوش خودروسازان گذاشته است. شرکت‌های خودروسازی در سال و به زور یک خودرو را وارد بازار می‌کنند و آن خودرو هم آنقدر مشکل و چالش دارد که اجازه نمی‌دهد خریدار دلخوش به خرید خود باشد.
قطعا این مهم زمانی عملیاتی خواهد شد که شرکت‌های خودروساز دیگر دولتی نباشند و بتوانند در یک فضای رقابتی و خصوصی فعالیت کنند.
کنار گذاشتن خودروهای قدیمی هم برای شرکت‌های خودروسازی کار دشواری است، چرا که خودروی قدیمی برای آنها به منزله گاو شیرده است و می‌توانند به در آمد خوبی برسند.
طی این مدت هم دیدیم هدیه خودروسازان در برابر کنار گذاشتن خودروهای قدیمی مقاومت پیچیده‌ای دارد.

اما آن گونه که رئیس جمهور فرمان داده، باید دو موضوع عنوان شده با سرعت پیاده سازی شود تا امکان تولید و عرضه حداقل یک «خودروی اقتصادی» با ساختار به روز، فراهم شود.

خودروهای برقی چه‌شد؟

«تولید خودروهای جدید و پیشرفته، خودروهای برقی، متصل و خودران گسترش پیدا کند و سرمایه‌گذاری و بسترسازی برای ورود دانش و فناوری موجود در صنایع دفاعی و فضایی و ظرفیت شرکت‌های دانش بنیان برای ایجاد تحول در صنعت خودروسازی «در مقیاس اقتصادی»، فراهم شود.»
فرمان دیگری است که رئیس جمهور برای صنعت خودرو صادر کرد.
طی چند سال گذشته بیش از ۸ بار از خودروهای برقی رونمایی شد.
خودروی برقی از سوی خودروساز و از سوی جامعه دانشگاهی در نمایشگاه‌های صنعت خودرو در معرض دید عموم قرار گرفت، اما هیچ کدام تاکنون سرانجامی نداشته است.
وقتی صنعت خودروی ایران در تولید گیربکس اتومات مشکل دارد و نمی‌تواند این خواسته مشتریان را تأمین کند، چگونه می‌توان به تولید خودروی برقی و حتی خودران دل بست؟ به نظر می‌رسد که خودروسازان برای تحقق چنین دستوری باید به صورت کلی فرایندهای خود را بازنگری کنند و از رخوت موجود فاصله بگیرند.
به نظر می‌رسد خودروسازان به جای آنکه بیشتر به فکر کار کردن و تولید خودروی کیفی و نوین باشند به فکر پاسخ‌دهی به انتقادها هستند.

۳ ماه دیگر، خودرو خرد

روز گذشته دیدگاه رئیس جمهور نسبت به واردات خودرو نیز بیان شد.
گفته‌ای که به نظر مردم نزدیک و با دیدگاه خودروسازان در تضاد است.
در ظاهر خودروسازان با واردات خودرو موافق هستند و می‌گویند خودروهای ایرانی ارزان‌تر از خودروهای خارجی است و به همین جهت رقبی برای خود نمی‌بینند.
اما واردکنندگان خودرو می‌گویند با لحاظ ۸۵ استاندارد اجباری، می‌توان خودروهای کیفی و با قیمت مناسب وارد کشور کرد.
رئیس جمهور در یکی دیگر از دستورات خود به صورت شفاف گفته است که به منظور افزایش رقابت‌پذیری و رفع شائبه انحصار، متناسب سازی قیمت خودرو و جبران کمبود تولید به میزان مورد نیاز بازار، موانع قانونی و اجرایی واردات خودرو در سال ۱۴۰۱، حداکثر ظرف ۳ ماه آینده رفع شود و با افزایش صادرات خودرو و قطعات، نسبت صادرات به واردات در صنعت خودرو افزایش پیدا کند.
با اجرایی شدن این مهم انحصار در صنعت خودرو و قطعه‌سازی برداشته خواهد شد و دیگر مردم مجبور به خرید خودروی ایرانی نیستند و حداقل خودروسازان در بازار رقابتی تلاش می‌کنند که محصولات بهتری را روانه بازار کنند.

حذف رانت شرکت‌هاوارگان‌ها

دو فرمان دیگر رئیس جمهور نیز کمک می‌کند که بازار خودرو ساماندهی پیدا کند.
عنوان شده هرگونه واگذاری خودرو به شرکت‌ها و دستگاه‌های دولتی و غیر دولتی به صورت رانتی و غیرشفاف و متفاوت با رویه معمول فروش خودرو به مردم ممنوع است.
شواهد حکایت از آن دارد که طی چند وقت اخیر که مردم برای خرید خودرو بیش از ۲۰ بار در فرایند قرعه‌کشی شرکت کردند برخی از ارگان‌ها، هر تعداد خودروی که خواسته‌اند از شرکت‌های خودروسازی دریافت کردند.
با این فرمان رئیس جمهور دیگر شرکت‌ها و ارگان‌ها نمی‌توانند چنین خواسته‌ای داشته باشند.

همچنین قرار شده به منظور نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی اعم از باربری و مسافری، هر ساله حداقل ۲۰ هزار خودرو (تعمیر، کامیون، کامیونت، اتوبوس و مینی بوس) فرسوده، از زده خارج شود و جایگزین کردن آنها با خودروهای باکیفیت برای صاحبان مشاغل مربوطه، تسهیل شود.
این امر نیز اتفاق بسیار خوبی است که رئیس دولت سیزدهم خواسته است.
گفتنی است آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی؛ رئیس جمهور کشورمان که در یک بازدید از پیش اعلام نشده از ایران خودرو ابتدا از خودروهای موجود در انبارهای ایران خودرو بازدید میدانی می‌عمل آورد و با تأکید بر غیرقانونی بودن وجود این حجم از خودرو در انبار، دستورهایایی برای تریخیص خودروها صادر کرد.
رئیس جمهور پس از بازدید از انبار خودروهای ایران خودرو، با حضور در خطوط تولید در جریان آخرین وضعیت تولید قرار گرفته دستورهایی در حوزه تأمین قطعات و تریخیص فوری خودروهای دپوشده در انبارهای

ایران خودرو صادر کرد.

عرضه، فرایند فعلی عرضه خودرو (از طریق قرعه کشی) فورا اصلاح و شفاف سازی لازم در آن صورت گیرد.

ب) از ابتدای سال ۱۴۰۱ پس از تکمیل وجه، خودروهای پیش فروش شده باید بدون تأخیر، قابل تحویل به مشتری گردد.

پ) هرگونه واگذاری خودرو به شرکت ها و دستگاه های دولتی و غیر دولتی به صورت رانتی و غیر شفاف و متفاوت با رویه معمول فروش خودرو به مردم ممنوع است.

۶- به منظور نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی اعم از باری و مسافری، هرساله حداقل ۲۰ هزار خودرو (کشنده، کامیون، کامیونت، اتوبوس و مینی بوس) فرسوده، از زده خارج شده و جایگزین کردن آنها با خودروهای با کیفیت برای صاحبان مشاغل مربوطه، تسهیل شود.

۷- به منظور افزایش کیفیت و ایمنی خودروهای تولید داخل؛

الف) هرگونه استفاده از قطعات با کیفیت پایین در مونتاژ خودرو از ابتدای سال ۱۴۰۱ مطلقاً ممنوع است و دستگاه های مسئول موظفند با عرضه قطعات یدکی تقلبی و قاچاق به ویژه قطعات پر مصرف و مؤثر بر ایمنی خودرو نیز مقابله نمایند.

ب) خودروهای عرضه شده به بازار از ابتدای سال ۱۴۰۱، می‌بایست حداقل با ۳ سال یا بیمایش ۶۰ هزار کیلومتر، ضمانت شوند.

۸- واگذاری مدیریت دولتی شرکت های خودروسازی ایران خودرو و سایپا سریعاً به بخش غیر دولتی تعیین تکلیف شود.

معاون اول رئیس جمهور، مسئول نظارت و پیگیری حسن اجرای این ابلاغیه خواهد بود.

فوق هستند.»

خودروسازان قطعات بی‌کیفیت را کنار بگذارند

محبت بعدی که اهمیت بسزایی دارد و مقام معظم رهبری نیز به آن اشاره کردند، کیفیت خودروهای داخلی است.
همان طور که همه ادعان خودروسازان کیفیت خودروهای وطنی با چالش‌های جدی روبه‌رو است.
در این خصوص رئیس جمهور ابلاغ کرد که هرگونه استفاده از قطعات با کیفیت پایین در مونتاژ خودرو از ابتدای سال ۱۴۰۱ مطلقاً ممنوع است و دستگاه‌های مسئول موظف هستند با عرضه قطعات یدکی تقلبی و قاچاق ویژه قطعات پر مصرف و مؤثر بر ایمنی خودرو نیز مقابله کنند.

فساد سازمان یافته در خودروسازی‌ها

شنیده‌ها حکایت از آن دارد که تأمین قطعه در شرکت‌های خودروسازی با رانت‌های باورنکردنی روبه‌رو است.
گفته می‌شود قطعاتی می‌توانند در صنعت خودرو را پیدا کنند که به مدیران آنها ارتباط وسیعی داشته باشند و یا اینکه پولی را به برخی از مدیران پرداخت کنند.
گفته می‌شود فساد سازمان یافته‌ای وجود دارد که در ازای گرفتن پول، می‌توان یک قطعه‌ساز را به زنجیره تأمین قطعات خودرو وصل کرد.
در شرایط به وجود آمده و شفاف سازی که رئیس جمهور در این خصوص کرده است به نظر می‌رسد که مدیران دو شرکت خودروساز باید بازبینی در این خصوص داشته باشند و روند تأمین و چگونگی ورود قطعه به شرکت و خط تولید را بررسی کنند.

بر اساس آنچه شنیده می‌شود برخی از قطعه‌سازان که سال‌های متمادی است با خودروسازان همکاری می‌کنند اجازه نمی‌دهند قطعه‌سازان تازه وارد، در سطح مستقیم به زنجیره تأمین وصل شوند.
این افراد با باید به قطعه‌سازانی که اکنون در شرکت خودروساز وصل هستند همکاری کنند و یا با پرداخت پول‌های سنگین وارد زنجیره تأمین شوند.

حذف قرعه‌کشی خودرو در سال آینده

فارغ از چالش‌های یاد شده ۸ فرمان رئیس‌جمهور به نفع خریداران خودرو است و می‌توان گفت که دولت سیزدهم با این بسته ابلاغی به خودروسازان که قرار است معاون اول رئیس‌جمهور به صورت ویژه آن را پیگیری کند،